

EDITO

Een diverse kunstbeleving, is essentieel binnen de ateliers van SLAC/Beeldende & Audiovisuele Kunst. Dit streven is onlosmakelijk verbonden met wat zich buiten SLAC, in uiteenlopende vormen en contexten, afspeelt.

Onderzoek in de ateliers betekent uitwisseling tussen mensen onderling en hun omgeving en, breder, ook tussen elk levend en niet-levend organisme. Het observeren van veranderingen en evoluties in onze wereld kan ons ecologisch bewustzijn in de brede zin als kunstenaar versterken.

'ECOLOGY after/beyond NATURE', een jaarproject van de ateliers volwassenen, onderzoekt de noodzaak om de concepten 'natuur' en 'ecologie' te herdenken en bevraagt de correlatie tussen de verschillende organismen en hun habitat. Het project krijgt aandacht tijdens de 'PROCES' tentoonstelling en in een gezamenlijke presentatie in mei. Rond dit thema worden een reeks lezingen georganiseerd: ARTIST TALKS door Virginia Tassinari en Els Dietvorst in het kader van 'LET'S TALK LEUVEN' en een ART TALK door Johan Teirlinck.

Samenwerkingen, intern en met externe partners, verbreden en prikkelen de ontwikkelingen in de ateliers. Zo lopen er dit academiejaar verscheidene projecten. De expo Carte Blanche 'Wanneer je het aanduidt is het weg', was een wisselwerking tussen deelnemers van het beeldend atelier De Factory, kunstenaar Wannes Lecompte en studenten graad 4 schilderkunst van SLAC/Beeldende & Audiovisuele Kunst.

Sculpture Exchange is een project dat uitgaat van het SMAK, in samenwerking met blinden en slechtzienden van St- Rafaël Gent, kunstenaars van Nucleo en studenten beeldatelier volwassenen van SLAC. Dit project vertrekt vanuit de expo "Correspondances" van Ronny Delrue, waarbij kunstenaars, patiënten en studenten vanaf januari tot juni met elkaar zullen corresponderen in de vorm van sculpturen met op het einde een tentoonstelling in het paviljoen van het SMAK. De kinderen nemen deel aan het BOZE WOLF figurentheater festival in cc de borre en aan de Jeugdboekenmaand in Holsbeek. Artefact 2020 en Interactieve Media SLAC organiseren samen tijdens het festival in februari een ARTIST TALK door een van de Artefact kunstenaars.

De jongeren tonen in februari, onder de noemer CINEMA 3, diverse artistieke benaderingen van het bewegend beeld. De cover van deze Nieuwsbrief is een beeld van een 'work in progress'.

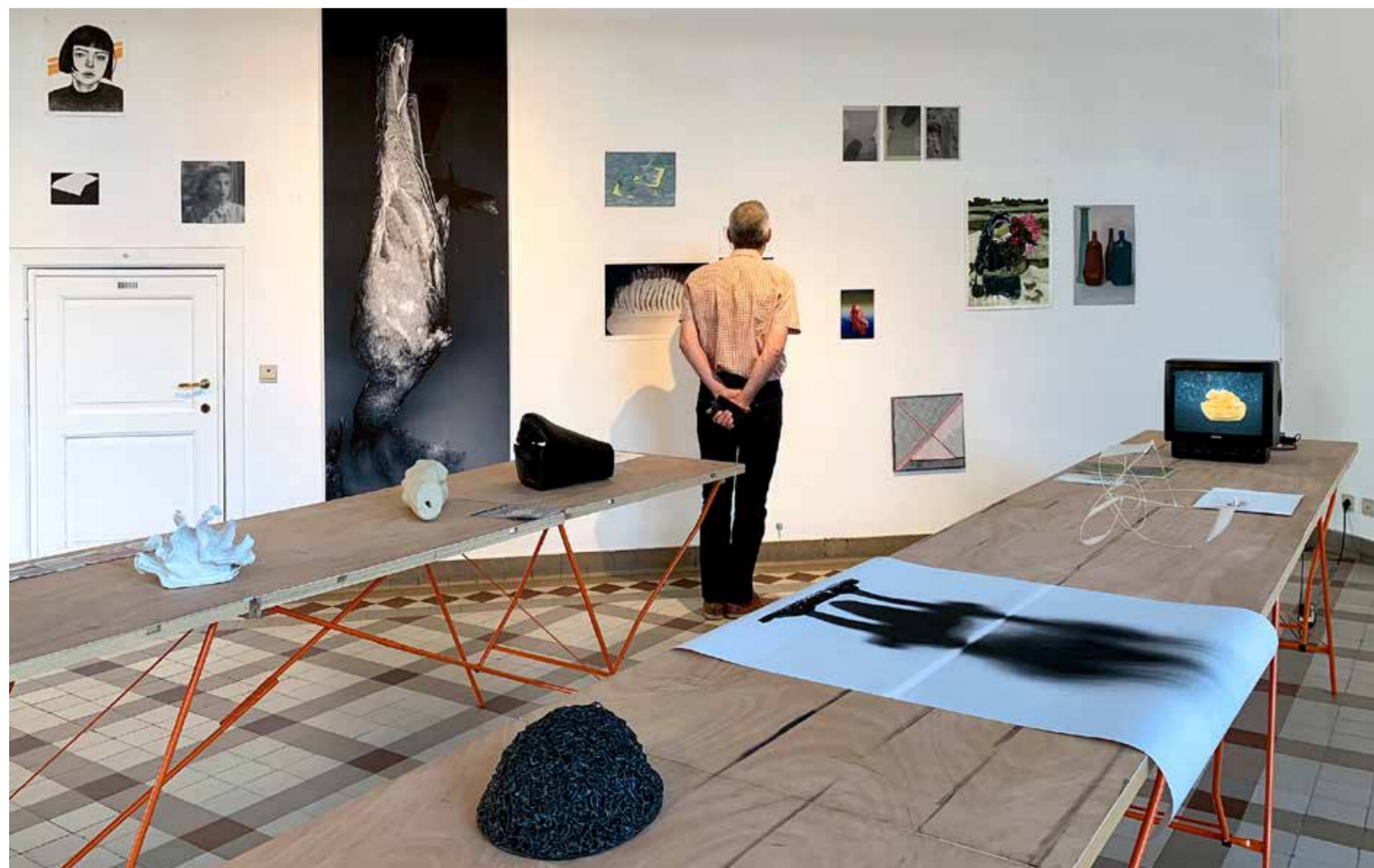
SLAC wil een omgeving zijn waar kunstenaarschap zich kan ontwikkelen via persoonlijk onderzoek, via interactie tussen studenten en docenten en deel uitmakend van de kunstenaars community in Leuven en daarbuiten.

Ik wens u een 'warm' eindejaar en een inspirerende doorstart naar 2020.

Annemie Verbeek,
Directeur SLAC/Beeldende & Audiovisuele Kunst

OPEN CALL PLATFORM 8 ECOLOGY after/beyond NATURE

De rubriek PLATFORM wil rechtstreeks ruimte bieden aan de studenten. Ben je student graad 4, specialisatie of graad 3 volwassenen, dan nodigen we je graag uit om jouw ideeën en beelden rond het thema 'ECOLOGY after/beyond NATURE' te mailen naar slac.nieuwsbrief@leuven.be. We publiceren de meest unieke en eigenzinnige werken uit de inzendingen in de volgende Nieuwsbrief #24. DEADLINE 1 maart 2020.

Het is duidelijk dat het uitzonderlijke karakter van de milieucrisis waar we vandaag de dag mee geconfronteerd worden specifieke inspanningen vereist in termen van denken/handelen bij het ontwerpen. Dit urgente thema stond onlangs centraal in de tentoonstelling Broken Nature van Paola Antonelli, die dit jaar in het kader van de Triennale van Milaan plaatsvond. Daar werden verschillende benaderingen van design, kunst en ecologie getoond, gaande van speculatief design dat post-antropocene scenario's in twijfel trekt, tot meer praktische projecten die het mogelijk maken om op een meer ecologische wijze hedendaagse ontwerppraktijken te bedenken en dit in het bijzonder in relatie tot lokale gemeenschappen.

De gevolgen van antropocentrische wijzen van produceren, consumeren en leven liggen voor het grijpen. Gevolgen die als het ware geen rekening houden met de intrinsieke, radicale onderlinge relatie tussen menselijke en niet-menselijke natuurlijke elementen maar wel met de menselijke belangen alsof die uiteindelijk van andere natuurlijke actoren zouden kunnen worden gescheiden. Met andere woorden: telkens mensen alleen maar dat nastreven wat ze als hun eigen belang beschouwen, maken ze eigenlijk een "perspectieffout", omdat ze ontkennen dat menselijke belangen niet los kunnen worden gezien van de belangen van de hele planeet. Deze "perspectieffout" is moordend. Mensen beginnen stilaan te beseffen dat ze er niet in geslaagd zijn hun eigen belangen na te streven. Ze hebben van onze planeet een plek gemaakt waar leven steeds moeilijker wordt, zowel voor niet-menselijke als voor menselijke actoren. De milieucrisis waarin we ons nu bevinden, is uiteindelijk ook een antropologische crisis.

Design speelde (en vaak nog) hierin een rol en heeft in vele opzichten bijgedragen tot het voeden van deze antropocentrische denkwijze waarin menselijke belangen los van de belangen van de planeet worden gezien. Wij hebben veel producten, diensten en systemen ontworpen om alleen menselijke belangen - vaak voor slechts een klein deel van de mensheid - te realiseren. De blindheid van deze antropocentrische denkwijze in design heeft bijgedragen tot de milieucrisis waarin we ons nu bevinden. We kunnen het alleen maar eens zijn met de design antropoloog Arturo Escobar, namelijk dat we ons in design bewust moeten worden van de gevaren van deze antropocentrische denkwijze en de gevolgen ervan. We hebben een ontologische ommezwaai nodig, waarin we de radicale onderlinge relatie tussen de mens en de planeet en deze tussen menselijke en niet-menselijke natuurlijke belangen herkennen.

Als we naar het design veld kijken, is er de afgelopen jaren veel ondernomen om lokale gemeenschappen en burgers te ondersteunen, om het verband tussen private en publieke belangen te laten ervaren. De Duitse filosoof Hannah Arendt zegt dat mensen de betekenis van belangen heeft verloren, zijnde 'inter-esse' (letterlijk 'tussen' zijn). Mijn eigen belangen kunnen niet echt bestaan als ze niet worden gezien in relatie tot de belangen van de gemeenschap waartoe ik behoor. Arendt herinnert ons eraan dat elke mens in de eerste plaats een politiek dier is (een "zoon politikon"). Design onderzoek dat het mogelijk maakt om bij lokale gemeenschappen opnieuw de verbinding tussen publieke en private belangen te laten ervaren, opent zo ook de toegang tot de diepe politieke eigenheid van mensen. Mensen zijn niet gemaakt om alleen te blijven, maar om in relatie met anderen te zijn.

Design onderzoek kan daarom helpen om het individualisme van de actuele samenlevingen in vraag te stellen en te onderzoeken wat het concreet kan betekenen om de eigen politieke aard te her-ontdekken. Dit onderwerp is in de afgelopen twee jaar uitgebreid aan bod gekomen binnen de DESIS Philosophy Talks (www.desis-philosophytalks.org), een reeks seminars waarin designers en filosofen een dialoog aangaan over urgente onderwerpen voor de mensheid en voor de planeet (de twee zijn immers nauw met elkaar verbonden).

Deze politieke dimensie die ons diep menselijk maakt, is vaak zoek in onze huidige individualistische samenlevingen. Designers die samenwerken met lokale gemeenschappen kunnen helpen de beschadiging van de private sfeer te herkennen als deze geen publieke, politieke dimensie meer heeft. Over de hele wereld werken designers 'politiek' (design as politics) door een prototype voor te houden in verschillende contexten. Daar-in gaan ze na wat dit kan betekenen voor lokale stakeholders om hun eigen verantwoordelijkheden in het publieke domein op te nemen en opnieuw toegang te krijgen tot het gemeenschappelijke overleg / handelen met anderen en zodanig erkend als de gemeenschappelijke grond van waaruit particuliere belangen kunnen floreren. Maar wat als we dit beeld zouden verruimen tot buiten de menselijke sfeer? Wat als gemeenschappelijke menselijke belangen eerst hun fundament zouden vinden in de belangen van de planeet? Jarenlang hebben we gepraat over design als democratie en design als politiek. Maar wat als design als politiek die andere vormen van actoren zou bevatten? Wat met een verruiming van ons woordbegrip zoals 'politiek' door bijvoorbeeld "politiek van de natuur" (cf. de Franse filosoof Bruno Latour)?

In de ARTIST TALK op 28 november in SLAC behandelden we vragen uit de reeks DESIS Philosophy Talks, waarin we nagaan wat de ontologische verschuiving die Escobar beschrijft voor design kan betekenen en hoe dit ontologische bewustzijn verder ons denken / handelen in design kan bepalen. Hoe design meer eco-systemisch kan worden door de

Virginia Tassinari (*1974, IT) Virginia Tassinari is beeldend kunstenaar, postdoctoraal onderzoekster in Politecnico Milaan en docente aan LUCA School of Arts. Haar werk situeert zich op de grens tussen kunst en filosofie, waar ze designtheorie en ontwerppraktijk combineert en een bijzondere focus legt op sociale innovatie, participatief ontwerpen en design-activisme. Tassinari werkt ook als onderzoekster voor ontwerpstudio Pantopicon waar ze participatieve kunstprojecten in een toekomstcontext onderzoekt, via ontwerpperformances en 'situated design actions' in participatieve stedenbouw. Als lid van de commissie DESIS (Design for Social Innovation & Sustainability), nam ze mede initiatief voor de DESIS Philosophy Talks, een reeks discussies over de kruisbestuiving tussen creatie voor sociale innovatie en filosofie.

Op 28 november hield Tassinari een ARTIST TALK in SLAC in het kader van 'ECOLOGY after/beyond NATURE', een jaarproject met studenten resulterend in een tentoonstelling in SLAC van 7 t/m 30 mei.

POLITIEK VAN DE NATUUR

samenhang tussen de belangen van de planeet en die van de mens (privaat-publieke) te versterken en ook die tussen sociale en ecologische duurzaamheid uiteindelijk tastbaar te maken. Wat zou design als politiek van de natuur concreet kunnen betekenen? We moeten ons hierbij zowel een theoretisch referentiekader voorstellen, door bijvoorbeeld te kijken naar filosofieën die vandaag deze ontologisch verschuiving aanpakken (zoals de hedendaagse filosofen Bruno Latour, Timothy Morton, Donna Haraway, Maria Puig de la Bellacasa, Emanuele Coccia...), als hoe dit denken kan helpen bij het her-overwegen van de instrumenten die we gebruiken bij design. Daarbij moeten we ons afvragen hoe en in welke mate we echt op een eco-systemische manier denken bij design, namelijk rekening houdend met de belangen van de planeet in hun directe relaties met de menselijke belangen. Hoe kunnen in het kader van politieke debatten en acties over gemeenschappelijke belangen ook natuurlijke niet-menselijke actoren worden opgenomen die essentieel zijn om op een meer organische, echt eco-systemische manier naar het leven van onze steden te kijken? Welke instrumenten zijn nodig om stem te geven aan die stille en toch relevante stemmen van andere actoren? Op welke manieren kunnen designers meer wetenschap opnemen in het debat, net omdat wetenschap traditioneel aan die stemmen 'een stem' geeft? Bruno Latour haalt een kloof aan tussen wetenschap en geïnstitutionaliseerde vormen van politiek. Politici luisteren niet naar wetenschappers die stem geven aan stemloze niet-menselijke actoren. Misschien kunnen burgerplatformen van onderuit helpen om deze kloof te dichten. Dit is wat bewegingen als 'Friday for Future' momenteel op een gedurfde wijze doen. Ook veel basisinitiatieven proberen op hun manier deze stemloze stemmen gehoor te geven. Dit gebeurt bijvoorbeeld in het geval van de burgerwetenschap. Designers en kunstenaars kunnen eraan werken om die basisinitiatieven te versterken en samen een brug te slaan naar institutionele vormen van politiek.

Toch moet er nog veel onderzoek worden verricht om te begrijpen wat de mogelijkheden van deze stemmen van natuurlijke niet-menselijke actoren zijn in het ontwerpproces. Wat betekent het om voor die ecosystemen te ontwerpen? Hoe kan design helpen om tot een 'politiek van de natuur' te komen, waar deze radicale onderlinge afhankelijkheid zich in het hart van het politieke belang bevindt?

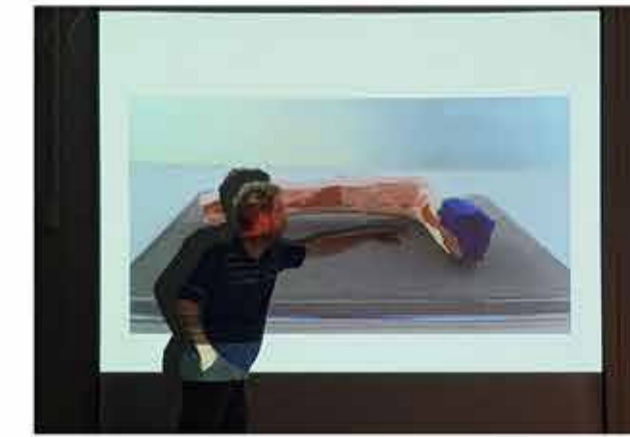
A dark, atmospheric scene featuring dense green foliage in the foreground. In the background, a person is visible, partially obscured by shadows. The scene is illuminated by a strong green light, creating a monochromatic effect. Numerous horizontal light trails, resembling motion-blurred streaks of light, are scattered across the lower half of the image, adding a sense of movement and depth.

‘YOU ARE NOT GUILTY’

REVIEW

OOGST 2019
september - oktober 2019
 Docenten Luc Huysman en Luc Oeyen selecteerden tijdens OPEN DEUR SLAC werk van studenten graad 4 en specialisatie. Begin september stelden ze de tentoonstelling OOGST 2019 samen.

ARTIST TALK: Wannas Lecompte
november 2019
Foyer SLAC
 Lezing in het kader van de tentoonstelling 'Wanneer je het aanduidt is het weg'.
letstalkleuven.be

WANNEER JE HET AANDUIDT IS HET WEG
carte blanche 2019
oktober - november 2019
 Een samenwerkingsproject tussen studenten van SLAC/Beeldende & Audiovisuele Kunst, deelnemers van het beeldend atelier De FactorY en kunstenaar Wannas Lecompte.

AGENDA

Alle tentoonstellingen en evenementen gaan door in SLAC tenzij expliciet anders vermeld.

ARTIST TALK: Virginia Tassinari Donderdag 28 november om 19.00u, Foyer SLAC

© Virginia Tassinari

ARTIST TALK: Johan Teirlinck Donderdag 19 december om 19.00u, Foyer SLAC

Johan Teirlinck doceert 'letterkunde', 'filosofie', 'thema's uit de kunsten' en 'cultuur' aan Sint-Lukas Brussel, LUCA School of Arts. Hij is tevens auteur en schrijft essays, gedichten, romans en filmscenario's. In zijn boeken 'Het actuele denken: de mentale ruimte, contaminaties en serendipiteit' en 'De wereld voor beginners' zoekt Johan Teirlinck naar oorzaken van de fundamentele systeemcrisis waarin we ons bevinden en schuift hij enkele visies naar voor. Hij onderscheidt de buitenwereld en die in ons hoofd, wijst op de rol van moreel gezag, verstenliefde en welbegrepen eigenbelang en onderstreept de impact van kunst en cultuur bij de ontwikkelingsprojecten. Hij onderzoekt de betekenis van technologie, landbouw en alternatieve energie in het actuele debat over ecologische en economische duurzaamheid en stelt vragen bij het democratische bestel in zijn huidige vorm en werking. Ook de noodzaak van het overtuigende, de blik van de kunstenaar op dit alles en het spiritueel atheïsme komen aanbod.

PROCES

Tentoonstelling van maandag 6 januari t/m zaterdag 1 februari.

PROCES is een tentoonstelling met werk van de ateliers volwassenen graad 4 en specialisatie en dient zich aan als een "proces/project". Het proces slaat niet enkel op de ontwerpfase maar loopt door tijdens de tentoonstelling zelf.

SLAC Jvitrine

Februari - maart: Project CINEMA 3, graad 3 jongeren
Ingang gebouw C, Craenendonck

CINEMA 3

Opening vrijdag 14 februari 2020 om 19.00u
Tentoonstelling van zaterdag 15 februari t/m zaterdag 21 maart
CINEMA 3 is een project van jongeren graad 3 rond het gegeven film.

ARTIST TALK: Chloé Op de Beeck Maandag 17 februari om 19.00u STUK (O.V.)

© Chloé Op de Beeck

Artefact en Interactieve Media SLAC organiseren samen tijdens het festival een Artist Talk, telkens door een van de Artefact kunstenaars. Artefact is een tentoonstelling en een festival waarin hedendaagse kunst, actualiteit en maatschappelijke uitdagingen elkaar vinden. Centraal staan hedendaagse kunstpraktijken die zich op poëtische, kritische en onderzoekende wijze verhouden tot een complex onderwerp, een 'wicked problem', een thema dat ons allen verbindt of verdeelt. Curator Karen Verschooren Artefact 2020: ALONE TOGETHER, van 12 februari tot 1 maart, toont werk van o.a. Helmut Stallaerts, Chloé Op de Beeck, Meiro Koizumi, Ante Timmermans, Hanne Lippard, Molly Soda, Tino Sehgal, Kyoko Scholiers, Liana Finck, Karolina Halatek, Cécile B. Evans, Lauren McCarthy, Pilvi Takala, Ephameron, Hans Geyens, Ief Spincemaille, Bisser, Siemen Van Gaubergen.

Meer info op: <https://www.stuk.be/nl/programma/artefact-2020-alone-together>

De Artist Talk, NL, is gratis maar inschrijven is verplicht via <https://www.artefact-festival.be/nl>. Deze Artist Talk kadert in Let's Talk Leuven. <https://letstalkleuven.be>

Sculpture Exchange

Van januari tot juni.

Sculpture Exchange is een project dat uitgaat van het SMAK, onder leiding van Hidde van Schie, in samenwerking met blinden en slechtzienden van St Rafael Gent, enkele kunstenaars van Nucleo en studenten graad 3 volwassenen atelier Anneleen Pruvoost van SLAC Leuven. De samenwerking vertrekt vanuit de expo "Correspondances" van Ronny Delrue, waarbij kunstenaars, patiënten en studenten vanaf januari tot juni met elkaar zullen corresponderen in de vorm van sculpturen. Deze worden op het einde van het project tentoongesteld in het paviljoen van het SMAK.

BOZE WOLF expo - Kinderen Baas

Van zaterdag 21 februari tot zaterdag 21 maart organiseert cc de borre de zesde editie van het BOZE WOLF figurentheater festival. De leerlingen graad 1 & 2 van SLAC, filiaal Bierbeek, stellen hun kunstwerken tentoon in de borre. Laat je verrassen!

Holsbeek Jeugdboekenmaand

Van 1 tot 31 maart zetten bibliotheken, scholen en boekhandels de jonge lezer en de jeugdboeken in de kijker. De leerlingen graad 1 & 2 van SLAC, filiaal Holsbeek, nemen deel aan de Jeugdboekenmaand met als thema Breughel. Hun werk is te bekijken tijdens de openingsuren van de bib.

ARTIST TALK: Els Dietvorst

Woensdag 11 maart om 19.00u, SLAC

Lezing in het kader van het jaarproject ECOLOGY after/ beyond NATURE. Deze Artist Talk kadert in Let's Talk Leuven. <https://letstalkleuven.be>

ECOLOGY after/beyond NATURE

Thematentoonstelling graad 4, specialisatie en graad 3 volwassenen

Opening donderdag 7 mei om 19.00u

Tentoonstelling van vrijdag 8 t/m zaterdag 30 mei

...Over onze intieme connecties met alles wat ons omringt, over onze relatie met de materiële wereld en het besef dat we er integraal deel van uitmaken. Wat we nu weten over de impact van menselijke wezens op de planeet heeft geleid tot de noodzaak om de concepten van natuur en ecologie te herdenken en hoe mensen verbonden zijn met de wereld. Deze heroverweging vindt plaats zowel in de filosofie als in de kunst... Of zoals bioloog en wetenschapsfilosoof Donna Haraway zou stellen: "Our environment is us".

Colofon

V.U. Annemie Verbeek, Zijpstraat 7, 3220 Holsbeek
Kernredactie: Beatrijs Albers, Marc Horemans, Luc Huysman, Kristel Geukens, Annemie Verbeek, Evelien Prové.
Vormgeving: Atelier Grafisch ontwerp en illustratie SLAC o.l.v. Patrick Vranckx & Kristel Geukens
© cover: © Mieke Lamiroy, atelier graad 3 jongeren, project CINEMA 3
© poster: © Quote Timothy Morton 'Being Ecological'

